

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων

Ἡ Τουρκία εὑρίσκεται τώρα εἰς τὰ μέσα τοῦ δευτέρου πενταετοῦς προγράμματός της (1968 — 72) καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξίν της ἡ παραγωγή καὶ αἱ νέα ἐπενδύσεις προσεγγίζουν τοὺς τεθέντας στόχους. Ἀλλὰ εἰς τὴν περαιτέρω προσπάθειαν ἀναπτύξεως οἱ τούρκοι βιομηχάνοι εὑρίσκονται ἀντιμέτωποι τῶν σοβαρῶν ἐκείνων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ ταχεῖα πρόοδος : Προβλημάτων διευθύνοντος προσωπικοῦ, τεχνικῶν προβλημάτων καὶ δυσχερειῶν χρηματοδοτήσεως. Τὸ πρῶτον καὶ κύριον παράπονον τῶν τούρκων βιομηχάνων εἶναι ὅτι συναλλαγματικοὶ ἔλεγχοι καὶ τὸ σύστημα τῆς παρακαταθέσεως τῆς ἀξίας τῶν παραγγελλομένων εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εἰδῶν ἀποτελοῦν ἐμπόδιον διὰ νέας ἐπενδύσεις. Τὰ νέα οἰκονομικὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἀνηγγέλθησαν τὸν Αὐγούστον παραλλήλως μετὰ τὴν ὑποτίμησιν τῆς τουρκικῆς λίρας ἐλπίζεται ὅτι θὰ φέρουν ἀνακούφισιν καὶ ὅτι θὰ ἀποτελέσουν νέαν ἀφετηρίαν ταχείας ἀναπτύξεως τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας, ἀναλόγου πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐτῶν 1966—67. Παρὰ ταῦτα ἡ συνολικὴ εἰκὼν ἐμφανίζει καὶ πολλὰ ἀρνητικὰ στοιχεῖα. Ἴδου κατωτέρω συνοπτικὴ περὶ τῶν προβλημάτων τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας ἀνάλυσις, χρήσιμος ἐν ὄψει τῶν μελλουσῶν νὰ διεξαχθοῦν τὸν προσεχῆ μῆνα ἑλληνοτουρκικῶν συνομιλιῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ Σμύρνην μετὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ΣΕΒ καὶ ἐκπροσώπων τῶν ὀργανώσεων τῶν τούρκων βιομηχάνων.

Ἡ ὑποτίμησις τῆς λίρας κατὰ 66% (εἰς δύο δραχμάς) ἀναγνωρίζεται ὅτι θὰ ἐνισχύσῃ εἰς σημαντικὸν βαθμὸν τὰς τουρκικὰς ἐξαγωγὰς. Ἡ τουρκικὴ βιομηχανία ὁμως εἶναι ἀσθενὴς εἰς τὸ μάρκετιγκ καὶ τὰ ἐξαγωγικὰ τμήματά της ἴσως νὰ μὴ εἶναι ἐπαρκῶς ὀργανωμένα διὰ νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὸ πλεονέκτημα τῶν νέων ἀνταγωνιστικῶν τιμῶν, ἀναφέρει μακρὸν ἄρθρον περὶ τῆς τουρκικῆς οἰκονομίας τῶν «Οἰκονομικῶν Τάιμς», ἐκ τοῦ ὁποῦ ἀποσπῶμεν τὰ κατωτέρω ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα :

Ἐξ ἄλλου τὰ κέρδη ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν δυνατόν νὰ μὴ εἶναι ἀρκετὰ διὰ νὰ

ἀντισταθμισθοῦν αἱ συνέπειαι τῆς ὑποτιμῆσεως, ἢ ὑπερτίμησις δηλονότι τῶν εἰσαγομένων πρώτων ὑλῶν καὶ μηχανημάτων.

Αἱ μεγαλύτεραι καὶ νεώτεραι τουρκικαὶ βιομηχανίαι αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐξοφλήσει τὰ εἰσαγόμενα εἶδη τῶν κατὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον τοῦ ἐπανεφοδιασμοῦ τῶν, ἰδιαιτέρως δὲ αἱ κρατικαὶ ἐπιχειρήσεις θὰ ὑποφέρουν ὀλιγώτερον ἀπὸ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τῆς ὑποτιμῆσεως τοῦ τουρκικοῦ νομίσματος. Ἄλλὰ αἱ παλαιότεραι καὶ μικρότεραι μονάδες, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶχον τακτοποιήσει τοὺς λογαριασμοὺς τῶν μὲ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἔχουν ἐπείγουσας ἀνάγκας ξένων μηχανημάτων καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ θὰ εὐρεθοῦν εἰς δύσκολον θέσιν.

Ὁ ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν κ. Μεσοῦτ Ἐρῆζ διεβεβαίωσε τὰ βιομηχανικὰ ἐπιμελητήρια Ἀγκύρας, Κωνσταντινουπόλεως καὶ Σμύρνης ὅτι, ὡς προκύπτει ἐκ πολυπλόκων ὑπολογισμῶν, ἢ ὑποτίμησις δὲν θὰ ἐπηρεάσῃ τὰ κέρδη τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ὅτι αἱ νέαι ἀγοραὶ τὰς ὁποίας ἡ τουρκικὴ βιομηχανία θὰ δύναται νὰ ἀποκτήσῃ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν θὰ ὑπεραντισταθμίσουν τὴν ζημίαν ἐκ τῆς ἀνατιμῆσεως (εἰς τουρκικὸν νόμισμα) τῶν εἰσαγομένων εἰδῶν.

Ὁ ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν ἐξήγγειλε παραλλήλως μέτρα διὰ τῶν ὁποίων ἐπιταχύνεται, διὰ τὰς βιομηχανίας αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεγαλύτεραν ἀνάγκην, ἢ χορήγησις συναλλάγματος.

Ἐψηλὸν βιομηχανικὸν κόστος πλήττει τὴν τουρκικὴν ἀνταγωνιστικότητα

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ἑκκαθάρσις λογαριασμῶν εἰς σκληρὸν συνάλλαγμα ἀπῆτει μέχρι καὶ ἑννέα μηνῶν. Ἐὰν τὸ διάστημα τοῦτο περιορισθῇ εἰς ὀλιγώτερον τοῦ ἐνὸς μηνός, οἱ τουρκοὶ βιομήχανοι θὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ ἕνα ἐκ τῶν μεγαλύτερων πονοκεφάλων τῶν. Ἐν τούτοις, τὰ βιομηχανικὰ ἐπιμελητήρια ἀμφιβάλλουν πολὺ ἐὰν ὁ περιορισμὸς κατὰ 50 % τῶν «καταθέσεων ἐγγυήσεως εἰσαγωγῶν» καὶ ἡ μείωσις τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν κατὰ 10% θὰ σώσῃ τὰς μικροτέρας βιομηχανίας ἀπὸ τὴν κρίσιν ρευστότητος ἐκ τῆς ὁποίας πάσχουν.

Ἡ τουρκικὴ βιομηχανία πάσχει ἐπίσης ἀπὸ ταχεῶν αὐξήσεων τοῦ πληθωρισμοῦ τοῦ κόστους.

Ἄν καὶ πρόκειται περὶ γενικοῦ προβλήματος διὰ τὸ ὁποῖον ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἔλαβε τελευταίως σειρὰν μέτρων, ὁ πληθωρισμὸς τοῦ βιομηχανικοῦ κόστους εἶναι ἐξαιρετικῶς σοβαρὸς καὶ ἐπηρεάζει ἀναλόγως τὴν ἀνταγωνιστικότητα τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας ἐκτὸς τῶν προστατευομένων ἐσωτερικῶν ἀγορῶν τῆς.

Ἐπεὶ οὖν διὰ τὴν κατάστασιν ταύτην πραγμάτων εἶναι αἱ κρατικαὶ ἐπιχειρήσεις.

Ὅλοι οἱ κλάδοι τῆς παραγωγῆς ὠφελήθησαν τεραστίως ἐκ τῶν μεγάλων προόδων αἱ ὁποῖαι ἐπετελέσθησαν εἰς τὴν ὑποδομὴν τῆς χώρας. Αἱ βελτιώσεις εἰς τὰς ὁδικὰς καὶ σιδηροδρομικὰς μεταφορὰς καὶ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας συμβάλλουν σημαντικῶς εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

κόστης. Τὸ κόστος τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος π.χ. δυνατόν νὰ σταθεροποιηθῆ διὰ συμπληρώσεως τὸν Αὐγούστου τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἔθνικοῦ δικτύου, μέχρι σήμερον ὅμως αἱ τιμαὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ, ἄλλων ἐνεργειακῶν ὑλῶν καὶ πρώτων ὑλῶν τὰς ὁποίας παρέχει ὁ δημόσιος τομεὺς αὐξάνονται ταχύτερον τοῦ κανονικοῦ.

Ἐκθεσις τοῦ Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως διὰ τὴν τουρκικὴν χαλυβουργίαν ἐκδοθεῖσα κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους ὑπογραμμίζει ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἦτο ὀδυνηρῶς γνωστὸν εἰς κάθε τοῦρκον ἰδιώτην χρησιμοποιοῦντα χαλυβουργικά ἢ σιδηρουργικά προϊόντα, αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶναι ζωτικά διὰ τὴν διάρθρωσιν τοῦ κόστους εἰς τὸν μηχανουργικὸν κλάδον καὶ τὰς οἰκοδομικὰς ἐπιχειρήσεις εἶναι κατὰ 2-3 φορές ἀκριβότερα ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα προϊόντα εἰς τιμὰς σφ.

Ἐπὲρ τὸν μέσον ὄρον βιομηχανικὸν κόστος παρατηρεῖται καὶ εἰς ἄλλους τομεῖς. Π.χ. ἡ ΕΚΙ τὸ κρατικὸν μονοπώλιον ἄνθρακος, δὲν ἔχει κατορθώσει μέχρι στιγμῆς νὰ προσφέρῃ καλῆς ποιότητος ὀπτανθρακα καὶ εἰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι προσεγγίζουν τὰ διεθνή ἐπίπεδα.

Διὰ νὰ ἐπιζήσουν αἱ βασικαὶ βιομηχαναί, καθὼς ἡ Τουρκία προχωρεῖ εἰς τὴν σύνδεσίν της μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγοράν, θὰ ἀπαιτηθῆ πολὺ μεγαλύτερος βαθμὸς ἀνταγωνιστικότητος τιμῶν.

Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὴν τουρκικὴν χαλυβουργίαν ὁ ΟΟΣΑ τονίζει ὅτι θὰ πρέπει νὰ καταστῆ ἀνταγωνιστικὴ ἔναντι τῶν χαλυβουργιῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος πολὺ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ τῆς ἀποκτίσεως ὑπὸ τῆς Τουρκίας τῆς ιδιότητος τοῦ πλήρους μέλους.

Δυσαναλόγως ὑψηλὰ ἡμερομίσθια ἐπιβαρύνουν τὴν παραγωγὴν

Ἡ ὑποτίμησις θὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἐξαγωγὰς, ἡ προσοχὴ ὅμως συγκεντροῦται ἐπίσης εἰς τὸν πληθωρισμὸν τῶν μισθῶν.

Αἱ κρατικαὶ βιομηχαναί τείνουν νὰ καταβάλουν ὀλίγον ἀνώτερα ἡμερομίσθια ἀπὸ τὸν ἰδιωτικὸν τομέα καὶ νὰ διατηροῦν περισσοτέρους ἐργάτας ἀπὸ ὅσους ἀπαιτοῦνται ἀλλὰ καὶ οἱ ἰδιῶται ἐργοδοταὶ ἀνησυχοῦν ὀλοὲν περισσότερον διὰ τὸ αὐξανόμενον κόστος τῆς ἐργασίας.

Κατὰ τὰ πέντε τελευταῖα ἔτη τὰ ἡμερομίσθια ἠϋξήθησαν κατὰ 50% σχεδὸν εἰς τὰς βιομηχανίας κατεργασίας τροφίμων, εἰς τὰς βιομηχανίας μετάλλων, εἰς τὰ μεταλλεῖα καὶ εἰς τὸν οἰκοδομικὸν κλάδον.

Ἡ ἄνοδος τῶν μισθῶν γίνεται εὐμενῶς δεκτὴ ὡς μέσον βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, οἱ Τοῦρκοι ὅμως παρατηροῦν, ὅτι τὰ ἡμερομίσθια τὰ ὁποῖα καταβάλλουν ἔχουν αὐξηθῆ μὲ διπλάσιαν ταχύτητα ἀπὸ τὸ κόστος ζωῆς καὶ εἶναι ἀπείρως μεγαλύτερα ἀπὸ τὸ μέσον ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον καταβάλλει ἡ γεωργικὴ ἐπιχείρησις.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ προβάλλονται καθημερινῶς νέαι ἀξιώσεις αὐξήσεως ἡμερομισθίων. Ἡ πλέον πρόσφατος καὶ μεγαλύτερα ἀξιώσεις εἶναι τῶν ἐργα-

των οικοδομών, συνησπισμένων εις την Turk-Yari-Is, οί όποιοι ζητούν αύξησιν 150 %.

Δέν ύπάρχει εις την Τουρκίαν μηχανισμός ρυθμίσεως των έργατικών διαφορών και ένθ' αί μεγαλύτεραι ένώσεις εκ των όποιων 35 άποτελοϋν την Turk-Is με 800.000 μέλη είναι κάπως λογικαι εις τας άξιώσεις των, ή μικροτέρα αντίπαλος, όμως, ή Disk με 40.000 μέλη και διά την όποιαν λέγεται, ότι χρηματοδοτείται ύπό των κομμουνιστών είναι έξαιρετικώς μαχητική. Ή Disk ύπεκίνησε τον Ίούνιον τας ταραχάς, αί όποιαι ώδήγησαν εις την έπιβολήν του στρατιωτικού νόμου εις την Κωνσταντινούπολιν.

Λόγω των έξαιρετικώς ύψηλών μισθολογιών ή Τουρκία χάνει ώρισμένα τουλάχιστον πλεονεκτήματα εκ των συνήθων εις άναπτυσσομένας χώρας. Και ναί μέν είναι δυνατόν νά εύρεθούν έργάται με κάποιαν ειδικεύσιν και ήμερομίσθιον κάτω των 40 λιρών διά την βιομηχανίαν αλλά γενικώς οί τούρκοι βιομήχανοι ανακαλύπτουν ότι ή εφεδρεία των δύο έκατομμυρίων άνέργων δέν προστατεύει κατά του μη άνταγωνιστικού ύψηλοϋ έργατικού κόστους.

Το πρόβλημα μισθών επιδεινώνει σπάνις ειδικευμένης εργασίας

Το μισθολογικόν πρόβλημα την τουρκικής βιομηχανίας συνοδεύεται από όξειαν έλλειψιν ειδικευμένων έργατών.

Οί τούρκοι βιομήχανοι όμολογοϋν ότι ή χαμηλή παραγωγικότης τουρκικής βιομηχανίας (κατά 2,5 φορές μικροτέρα της παραγωγικότητος π.χ. της άγγλικής βιομηχανίας) είναι άποτέλεσμα τόσον των άδυναμιών διοικήσεως της τουρκικής έπιχειρήσεως όσον και των περιωρισμένων ίκανοτήτων του τούρκου έργάτου.

Ή Τουρκία άποβλέπει και θα έξακολουθήση επί τινα έτη άκόμη, νά άποβλέπη εις ξένους ειδικούς διά την καθοδήγησιν της βιομηχανίας της. Ή βιομηχανία εισηγείται και ζητεί έπιμόνως από το κράτος την δημιουργίαν εκπαιδευτικών εύκολιών, ή κυβέρνησις όμως προτιμά δι' έκλογικούς λόγους νά ιδρύση ίεροσπουδαστήρια, τά όποια θέλει ό πληθυσμός της ύπαίθρου, παρά επαγγελματικές σχολάς, αί όποιαι θα άπετέλουν φυτώρια τάξεως στελεχών της ραγδαίως άναπτυσσομένης βιομηχανίας.

Το βασικόν πρόβλημα πάντως είναι το λίαν ύψηλόν ποσοστόν άνειδικεύτων έργατών, διά τους όποιους καταβάλλεται ήδη προσπάθεια έπιμορφώσεως.

Θά απαιτηθῆ πάντως μεγάλη πρόοδος εις την βασικήν και τεχνικήν εκπαίδευσιν διά νά άποκτήση ή Τουρκία εκ συνόλου 13.000.000 έργατών τά περίπου δύο έκατομμύρια ειδικευμένους έργάτας τους όποιους χρειάζεται διά την βιομηχανικήν ανάπτυξιν της.

Εϋρὸ πρόγραμμα εκβιομηχανίσεως με στόχον ύποκατάστασιν των εισαγωγών

Παρά τας προαναφερθείσας δυσχερείας, ή τουρκική βιομηχανία ηΰξησε

πέρυσι την παραγωγή της κατά 12%, επιτυχοῦσα οὕτω τὸν προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ πενταετοῦς προγράμματος ἐτήσιον στόχον. Παρὰλληλως ἔχει προγραμματισθῆ ἡ ἐκτέλεσις σειρᾶς μεγάλων ἔργων εἰς τὰ πλαίσια τῆς πολιτικῆς ὑποκαταστάσεως μέρους τῶν εἰσαγωγῶν δι' ἔγχωριου παραγωγῆς καὶ ἀπὸ τὰ ὅποια πολλοὶ εἰς τὴν Τουρκίαν ἀναμένουν «ἐντυπωσιακὴν εὐημερίαν» ὅταν θὰ ἔλθῃ ὁ καιρὸς τοῦ τρίτου πενταετοῦς προγράμματος.

Ἐκ τῶν εἰκοσιδύο αὐτῶν ἔργων τὰ σημαντικώτερα εἶναι: Ἐν πετροχημικὸν συγκρότημα πλησίον τῆς Σμύρνης, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχη τεθῆ εἰς πλήρη λειτουργίαν μέχρι τοῦ 1973, δύο νέα ναυπηγεῖα εἰς Παντικ καὶ Τούζλα, ἐγκαταστάσεις ἐπεξεργασίας χαλκοῦ εἰς Μάντεν παρὰ τὸν Εὐξεινον, ἐργοστάσιον ἑλκασμάτων εἰς Ἄκνενιζ Σαμψοντος, ἐπεκτάσεις τῆς χαλυβουργίας τοῦ Ἐρεγλή καὶ πρώτη φάσις τῆς τρίτης τουρκικῆς χαλυβουργίας εἰς Ἀλεξανδρέτταν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔργον θὰ ἐκτελεσθῆ ὑπὸ τῶν Ρώσων καθὼς καὶ μία μονὰς ἀλουμινίου εἰς Σεῦντισεχίρ.

Ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως σχεδιάζεται ἐργοστάσιον κινητῶν Ντῆζελ εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ παρὰλληλως καταστρώνονται προγράμματα διὰ τὴν ταχείαν αὔξησιν τοῦ ἐγχωρίου δυναμικοῦ τῆς βιομηχανίας αὐτοκινήτων, ἡ ὁποία περιορίζεται ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἐργοστάσια συναρμολογήσεως ἐπιβατικῶν Ford, Fiat καὶ Renault, καθὼς καὶ ἑλκυστήρων καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων.

Ἡ ὑποτίμησις ὑποβοηθεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐξαγωγικῶν κλάδων

Ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ἐφρόντισε νὰ εἰσρεύσῃ μεγάλας ἐπενδύσεις εἰς τὰς βιομηχανίας αἱ ὁποῖαι προσβλέπουν κατὰ κύριον λόγον εἰς τὰς ἐξαγωγάς, τὸ ποσοστὸν αὐξήσεως ὅμως τῶν 22,4% τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη ἐφέτος εἶναι ἐλαφρῶς κατώτερον τοῦ προγραμματισθέντος. Ἐν τούτοις οἱ δείκται προδίδουν ἐπιβράδυνσιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, πράγμα εἰς τὸ ὁποῖον ὀφείλεται ἐν μέρει ἡ θαρραλέα ἀπόφασις τῆς ὑποτιμήσεως τοῦ νομίσματος.

Ἡ ὑφαντουργία τῆς Τουρκίας εἰσῆλθεν εἰς περίοδον ἀκμῆς χάρις εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ζήτησιν. Τὸ βελτιούμενον βιοτικὸν ἐπίπεδον, ἀντανακλάται εἰς ἠδύνημας ἀγορᾶς εἰδῶν ἐπενδύσεως. Τοῦτο εἶναι καταφανὲς πλέον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τῶν Τούρκων.

Παρὰλληλως ἡ ὑφαντουργία συμβάλλει εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν τῆς χώρας περισσότερον ἀπὸ ὅσον εἶχε προβλεφθῆ ὑπὸ τοῦ πενταετοῦς προγράμματος.

Αἱ εἰσαγωγαὶ ὑφασμάτων καὶ νημάτων ὑπεχώρησαν μεταξὺ 1968 καὶ 1969 ἀπὸ 42 εἰς 38 ἑκατομμύρια δολλάρια καὶ ἐφέτος δεικνύουν τάσεις περαιτέρω ὑποχωρήσεως. Ἡ τουρκικὴ ὑφαντουργία αὐξάνει ἐπίσης τὰς ἐξαγωγὰς τελειωμένων προϊόντων τῆς, τὰς μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας ὅμως σημειώνει εἰς τὰς ἐξαγωγὰς βαμβάκερων νημάτων καὶ ἡμιτελειωμένων ὑφασμάτων διὰ περαιτέρω ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Τὰ νέα ἐργοστάσια συνθετικῶν ὑφαντουργικῶν ἰνῶν τῆς Σμύρνης καὶ τῶν Ἀδάνων παράγουν ἐπὶ τοῦ παρόντος μόνον διὰ τὴν ἐσωτερικὴν ἀγοράν. Εἰδι-

ΕΞΑΓΩΓΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 1966 - 1969

ΕΞΑΓΩΓΑΙ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	1966		1967		1968		1969		Ποσοστιαία αύτις με- αύτις ταύ των ετών 1966 - 1969
	'Αξία εις έκвт. \$.	% επί συνό- λου εξαγ.	'Αξία εις έκвт. \$.	% επί συνό- λου εξαγ.	'Αξία εις έκвт. \$.	% επί συνό- λου εξαγ.	'Αξία εις έκвт. \$.	% επί συνό- λου εξαγ.	
<u>Άγροτικά προϊόντα</u> (σύνολον)	379,1	77,3	420,5	80,4	399,4	80,5	405,1	75,5	6,9
Δημητριακά, κλπ.	12,3	2,5	8,5	1,6	9,7	2,0	6,8	1,3	-44,7
Οπώραι καί λαχανικά	98,2	20,0	132,7	25,4	126,5	25,5	161,5	30,1	64,5
Φουντούκια	54,7	11,2	82,8	15,8	74,1	14,9	107,7	20,1	96,9
Σταφίδες	22,1	4,5	22,9	4,4	22,5	4,5	22,8	4,2	3,2
Βοσπεριδοειδή	5,4	1,1	6,6	1,3	8,7	1,8	10,2	1,9	89,0
Λοιπά	16,0	3,3	20,4	3,9	21,2	4,3	20,8	3,9	30,0
<u>Βιομηχανικά φυτά καί δασικά προϊόντα</u>	242,4	49,4	254,1	48,6	238,8	48,1	204,1	38,0	-15,8
Καπνός	106,9	21,8	117,6	22,5	94,6	19,1	81,4	15,2	-23,9
Βάμβαξ	126,7	25,8	128,5	24,6	136,2	27,4	113,6	21,2	-10,3
Λοιπά	8,8	1,8	8,0	1,5	8,0	1,6	9,1	1,7	3,4
<u>Κτηνοτροφικά, ιχθυεία κλπ.</u>	26,2	5,3	25,2	4,8	24,4	4,9	32,7	6,1	24,8
Βοσειδή, πρόβατα αίγες	9,2	1,9	8,8	1,7	10,6	2,1	11,4	2,1	26,1
Αιγότριχες, λίπος, έριον	8,4	1,7	8,8	1,7	8,7	1,8	6,7	1,2	-16,7
Λοιπά	8,6	1,8	7,6	1,5	5,1	1,0	14,6	2,7	69,8
<u>Μεταλλεύματα καί όρυκτά</u> (σύνολον)	23,1	4,7	20,9	4,0	27,2	5,5	34,8	6,5	50,6
Χρώμιον	10,3	2,1	7,5	1,4	9,6	1,9	12,7	2,4	23,3
Λοιπά	12,8	2,6	13,4	2,6	17,6	3,5	22,1	4,1	72,7
<u>Βιομηχανικά προϊόντα</u> (σύνολον)	88,3	18,0	81,3	15,6	69,8	14,1	96,8	18,0	8,6
Χαλκός (άκατέργαστος)	24,8	5,1	16,1	3,1	12,5	2,5	6,8	1,3	-725,8
Λοιπά	63,5	12,9	65,2	12,5	57,3	11,5	90,0	16,8	41,7
Σύνολον	490,5		522,7		426,4		556,7		9,4

ΕΞΑΓΩΓΑΙ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΚΑΤΑ ΧΩΡΑΝ

ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΧΩΡΑΙ	1 9 6 6		1 9 6 7		1 9 6 8		1 9 6 9	
	Άξια εις έκατ. \$.	% επί συ- νόλου Ε- ξαγωγών	Άξια εις έκατ. \$.	% επί συ- νόλου Ε- ξαγωγών	Άξια εις έκατ. \$.	% επί συ- νόλου Ε- ξαγωγών	Άξια εις έκατ. \$.	% επί συ- νόλου Ε- ξαγωγών
Δυτική Γερμανία	76,5	15,6	84,2	16,1	86,4	17,4	124,9	23,3
Ιταλία	31,8	6,5	36,2	6,9	24,1	4,9	47,7	8,9
Γαλλία	24,6	5,0	28,9	5,5	21,8	4,4	30,8	5,7
Βέλγιον	26,5	5,4	16,1	3,1	16,5	3,3	17,2	3,2
Ήνωμένον Βασίλειον	46,8	9,5	34,2	6,5	33,9	6,8	33,7	6,3
Ήνωμένοι Πολιτεται	80,2	16,4	92,9	17,8	72,5	14,6	66,6	12,4
Λοιπαί Χωραί	204,1	41,4	230,2	44,1	241,2	48,6	215,8	40,2
Σύνολον Ήξαγωγών	490,5		522,7		496,4		536,7	

ΚΟΙΝΑ ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Κοινά Ήξαγωγίμα προϊόντα Ήλλάδος - Τουρκίας	1 9 6 6				1 9 6 7			
	Ήλλάς		Τουρκία		Ήλλάς		Τουρκία	
	Άξια εις έκατομ. \$.	% επί συνόλου έξαγωγ.	Άξια εις έκατομ. \$.	% επί συνόλου έξαγωγ.	Άξια εις έκατομ. \$.	% επί συνόλου έξαγωγ.	Άξια εις έκατομ. \$.	% επί συνόλου έξαγωγ.
<u>Γεωργικά προϊόντα</u>								
(σύνολον).....	133,4	33,1	379,1	77,3	148,4	32,8	420,5	80,4
Σταφίδες	41,4	10,3	22,1	4,5	37,2	8,2	22,9	4,4
Ήσπεριδοειδή	14,4	3,6	5,4	1,1	16,5	3,6	6,6	1,3
Όσπρια-Λαχανικά-χυμαί	15,9	3,9	98,2	20,0	22,3	4,9	132,7	25,4
Δημητριακά	31,5	7,8	12,3	2,5	19,9	4,4	8,5	1,6
Καπνός	120,1	29,8	106,9	21,8	125,0	27,6	117,6	22,5
Βάμβαξ	32,2	8,0	126,7	25,8	35,7	7,9	128,5	24,6
<u>Ορυκτά-Μεταλλεύματα</u>								
(σύνολον).....	27,0	6,7	23,1	4,7	24,6	5,4	20,9	4,0
<u>Βιομηχανικά-Βιοτεχνικά προϊόντα (σύνολον)</u>	53,9	13,4	88,3	18,0	81,3	18,0	81,3	15,6
			1 9 6 8		1 9 6 9			
<u>Γεωργικά προϊόντα</u>								
(σύνολον).....	150,5	32,4	399,4	80,5	150,9	28,5	405,1	75,5
Σταφίδες	35,2	7,6	22,5	4,5	43,0	8,1	22,8	4,2
Ήσπεριδοειδή	14,6	3,1	8,7	1,6	16,8	3,2	10,2	1,9
Όσπρια-Λαχανικά-χυμαί	23,1	5,0	126,5	25,5	37,3	7,0	161,5	30,1
Δημητριακά	18,4	3,9	9,7	2,0	8,6	1,6	6,8	1,3
Καπνός	104,6	22,5	94,6	19,1	94,7	17,7	81,4	15,2
Βάμβαξ	31,3	6,7	136,2	27,4	35,7	6,7	113,6	21,2
<u>Ορυκτά-Μεταλλεύματα</u>								
(σύνολον).....	34,1	7,3	27,2	5,5	39,1	7,4	34,8	6,5
<u>Βιομηχανικά-Βιοτεχνικά προϊόντα (σύνολον)</u>	107,9	23,2	69,8	14,1	172,8	32,6	96,8	18,0

κή προσπάθεια καταβάλλεται εἰς τὸν ἀραβικὸν κόσμον καὶ εἰς τὰς ἀναλογικὰς χώρας μετὰ τῶν ὁποίων ἡ Τουρκία συνδέεται διὰ διμερῶν συμφωνιῶν διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς τὰς ἀγοράς των πλεκτῶν, βαμβακερῶν νημάτων, μαλλίνων ὑφασμάτων καὶ ἐτοιμῶν ἐνδυμάτων. Ἄγορὰ διὰ τουρκικὰ βαμβακερὰ εἶδη ἐδημιουργήθη καὶ εἰς τὴν κομμουνιστικὴν Κίναν.

Πάντως παρ' ὅλας τὰς προσπάθειάς καὶ παρὰ τὴν αὐξησίν των κατὰ 45% μεταξὺ 1968 καὶ 1969 αἱ τουρκικαὶ ὑφαντουργικαὶ ἐξαγωγαὶ μόλις ἔφθασαν σύνολον 85 ἑκατομμυρίων λιρῶν. Μετὰ τὴν ὑποτίμησιν ἀναμένεται ὅτι θὰ αὐξηθοῦν καὶ ἐφέτος, ἡ ἐσωτερικὴ ἀγορὰ, ὅμως, ἡ ὁποία κατὰ τὰς προβλέψεις θὰ ἀναπτύσσεται μὲ ἐτήσιον ρυθμὸν σχεδὸν 10% θὰ ἀπορροφᾷ τὸν κύριον ὄγκον τῆς παραγωγῆς τῆς.

Ἡ δημιουργία ὑπὸ τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας ἐξωτερικῶν ἀγορῶν

Ἐξ παρατηρηθῆ, τέλος, ὅτι ἡ ὑποτίμησις τῆς λίρας καὶ ἄλλα μέτρα τὰ ὁποῖα ἐλήφθησαν παραλλήλως διευκολύνουν ἀσφαλῶς τὴν ἐξαγωγικὴν προσπάθειαν τῆς τουρκικῆς βιομηχανίας καὶ πρὸ τούτων ὅμως ἡ τουρκικὴ βιομηχανία εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸ στάδιον δημιουργίας ἀγορῶν εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξήχθησαν, ἂν καὶ εἰς μικρὰς ποσότητας, ἄνω τῶν 80 νέων βιομηχανικῶν τουρκικῶν εἰδῶν μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναψυκτικά, φάρμακα, ἴνες πολυστερίνης, βελόναι ραπτομηχανῶν, σώματα κεντρικῆς θερμάνσεως καὶ πολλὰ βασικά χημικά.

Εἰς τὰς ἐπομένους σελίδας παρέχονται εἰς τρεῖς πίνακας, σημειωθέντα ἐξ ἐρεῦνης τοῦ ΣΕΒ, χαρακτηριστικὰ στοιχεῖα, σχετικὰ μὲ τὰς τουρκικὰς ἐξαγωγικὰς ἐπιδόσεις, τὰ προϊόντα τὰ ὁποῖα κατὰ κύριον λόγον ἐξάγει ἡ χώρα ἐν ἀντιπαραβολῇ πρὸς τὰ ἑλληνικά, καθὼς καὶ τὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας διενεργοῦνται σήμερον τουρκικαὶ ἐξαγωγαί.